

2005. szeptember 28., szerda

V. MELLÉKLET

AZ ÁLTALÁNOS SZAKMAI ISMERETEKRE VONATKOZÓ VIZSGA

Általános kérdések

Az általános képzés céljai a következők:

- a vasúti technológiákra, többek között a biztonsági és üzemeltetési szabályokra vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása,
- a vasútüzemmel kapcsolatos kockázatok és az ellenük használandó különböző eszközökre vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása,
- egy vagy több vasúti üzemmódra vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása,
- egy vagy több gördülőállomány-típusra vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása.

A mozdonyvezetőknek különösen az alábbiakra kell képesnek lenniük:

- a mozdonyvezetői hivatásban végzett munka, annak fontossága, valamint a szakmai és a személyes követelmények (hosszú munkaperiódusok, az otthontól való távollét stb.) megértése,
- a személyzetre vonatkozó biztonsági szabályok alkalmazása,
- a vontatóegységek azonosítása,
- a munkamódszerek pontos ismerete és alkalmazása,
- a referencia- és alkalmazási dokumentumok azonosítása (az ÁME üzemeltetési előírásaiban meghatározott eljárási kézikönyv és a vasútvonalak kézikönyve, a vezetői kézikönyv, az alkatrészkönyv stb.),
- a biztonsági operátori hivatással összeférő életmód folytatása,
- a személyi sérüléssel járó balesetekre vonatkozó eljárások azonosítása,
- a vasútüzemmel járó kockázatok általános megkülönböztetése,
- a forgalombiztonságot szabályzó alapelvek ismerete,
- az elektrotechnika alapelveinek alkalmazása.

VI. MELLÉKLET

A GÖRDÜLŐÁLLOMÁNNYAL KAPCSOLATOS SZAKMAI ISMERETEKRE VONATKOZÓ VIZSGA

A gördülőállománnyal kapcsolatos speciális képzés befejezése után a mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük a következő feladatok végrehajtására.

1. Indulás előtti vizsgálatok és ellenőrzések

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- útvonal-ellenőrzés végrehajtása és tájékozódás a vonatkozó dokumentumok alapján,
- a dokumentáció és a szükséges felszerelés összegyűjtése,
- a vontatóegység kapacitásának ellenőrzése,
- a dokumentumokban található adatok ellenőrzése a vontatóegység fedélzetén,
- a meghatározott ellenőrzések és vizsgálatok végrehajtásával annak biztosítása, hogy a vontatóegység képes az előírt vontatóerő biztosítására, és a biztonsági felszerelés működik,
- bármilyen rutinszerű megelőző karbantartási művelet végrehajtása.

2. Gördülőállomány-ismeret

A mozdonyok üzemeltetéséhez a mozdonyvezetőknek ismerniük kell a rendelkezésükre álló összes vezérlő- és jelzőeszközt, különösen az alábbiakra vonatkozókat:

- vontatás,
- fékezés,
- a forgalombiztonsággal összefüggő elemek.

A gördülőállományban fellépő rendellenességek észlelése és megkeresése, jelentése és a kijavításukhoz szükséges tényezők megállapítása, valamint bizonyos esetekben a megfelelő intézkedés végrehajtása érdekében a mozdonyvezetőknek ismerniük kell az alábbiakat ⁽¹⁾:

- a gördülőállomány alkatrészei, funkciója és a szállított áru jellemző eszközei, különösen a vonatnak a fékvezeték feltöltésével történő megállítására szolgáló rendszer,
- a gördülőállomány belsején és külsején található jelölések jelentése, különösen a veszélyes áruk szállítása során használt szimbólumok,
- a vontatóegységekre jellemző alkatrészek ⁽²⁾.

3. Fékek vizsgálata

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- indulás előtt annak ellenőrzése, hogy a vonat tényleges fékezőereje megfelel az adott vonalon a jármű dokumentumaiban megadott előírt fékezőerőnek,
- a vontatóegység fékeinek ellenőrzése indulás előtt, induláskor és menet közben.

4. A vonatnak a vonal jellemzőinek megfelelő üzem módja és legnagyobb sebessége

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az indulás előtt nekik átadott információk tudomásul vétele,
- a vonat üzemeltetési módjának és legnagyobb sebességének meghatározása a változó tényezők (például sebességhatárolások és a jelzések változásai) alapján.

5. A vonat vezetése a létesítmények vagy a járművek sérülése nélkül

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az összes vezérlőrendszer vonatkozó szabályokkal összhangban történő használata,
- a vonat indítása a tapadás és a teljesítmény korlátainak figyelembevételével,
- az út teljes időtartama alatt a vonat adott időben a vonalon elfoglalt pozíciójának ismerete,
- a fékek használata lassításra vagy megállásra, a gördülőállomány és a létesítmények figyelembe vételével.

6. Rendellenességek

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- a vonat viselkedésével kapcsolatos szokatlan események figyelése,
- a rendellenességekre utaló jelek azonosítása, megkülönböztetése, viszonylagos fontosságuk szerinti reagálás, minden esetben elsőbbséget biztosítva a vasúti forgalom és a személyek biztonságának,

⁽¹⁾ Különösen:

- mechanikai szerkezetek
- fékezőrendszer
- felfüggesztés és csatlakoztató berendezések
- futómű
- biztonsági berendezés

⁽²⁾ Különösen:

- az áramszedés és a nagyfeszültségű rendszerek
- üzemanyagtartályok, üzemanyag-ellátó rendszer, kipufogógáz-elvezető berendezés
- vonólánc, motorok és sebességváltó
- kommunikációs berendezés (állomás-mozdony adó-vevő, stb.)

2005. szeptember 28., szerda

- a rendelkezésre álló védő- és kommunikációs eszközök ismerete,
- a vonat vizsgálata a kisebb rendellenességek észlelése érdekében,
- e rendellenességek elhárításának megkísérlése.

7. Üzem közben előforduló rendkívüli események és balesetek, tüzesetek és személyi sérüléssel járó balesetek

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- a vonat védelmére irányuló lépések megtétele, és segítség hívása a vonat fedélzetén tartózkodó személyi sérüléssel járó baleset esetén,
- annak megállapítása, hogy a vonat szállít-e veszélyes árut, ezen áru azonosítása a vonat dokumentumai és kocsilistái alapján.

8. Továbbközlekedés feltételei a gördülőállományt érintő baleset után

A mozdonyvezetőknek rendkívüli esemény után az alábbiakra kell képesnek lenniük:

- annak eldöntése, hogy a jármű képes-e tovább közlekedni, és milyen feltételekkel,
- az infrastruktúra működtetőjének mielőbbi tájékoztatása ezekről a feltételekről.

9. A vonat mozdíthatatlanná tétele

A mozdonyvezetőknek képeseknek kell lenniük arra, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a vonat még a legnehezebb feltételek között sem indulhasson el váratlanul.

VII. MELLÉKLET**AZ INFRASTRUKTÚRÁVAL KAPCSOLATOS SZAKMAI ISMERETEKRE VONATKOZÓ VIZSGA****Az infrastruktúrával kapcsolatos kérdések****1. Fékek vizsgálata**

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük indulás előtt ellenőrizni, hogy a vonat tényleges fékezőereje megfelel az adott vonalon a jármű dokumentumaiban megadott előírt fékezőerőnek.

2. A vonal jellemzőinek megfelelő üzem típusa és a vonat legnagyobb sebessége

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az indulás előtt nekik átadott információk tudomásul vétele (például sebességkorlátozások és a jelzések változásai),
- a vonat üzemeltetési módjának és legnagyobb sebességének meghatározása a vonal jellemzői alapján.

3. Vonalismeret

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük előre felkészülni a problémákra, és a biztonság, valamint a teljesítmény szempontjából megfelelően reagálni. Ezért alaposan ismerniük kell a vasútvonalakat, és az útvonalukon vagy bármilyen más, megállapodás szerinti egyenértékű útvonalon található létesítményeket.

A fontos szempontok az alábbiak:

- üzemeltetési feltételek (vágányváltások, egyirányú közlekedés stb.),
- adott közlekedési módra használható vágányok azonosítása,
- üzemeltetési rendszer,
- a blokkoló rendszer és a hozzá tartozó szabályozás,